

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านคุณชูเกียรติ พันธุเณร
Landscape Improvement Design at the House of Mr.Chukeat Puntunane

โดย

นางสาวจริยษา แซ่ต่าง
นางสาวศิริรัตน์ แก้วชาติ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.ศรายุทธ ผลโพธิ์

รฟพ.
จ 1697
2550

เลขหมู่.....82166
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....ร.ค.ค. 2551

เสนอ

b. 11915291
i.....

ภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พืชสวน)

พุทธศักราช 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี
ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านคุณชูเกียรติ พันธุ์เณร
Landscape Improvement Design at the House of Mr.Chukeat Puntunane

ภาควิชารับรองแล้ว

(รศ.ดร.สมชาย กล้าหาญ)

หัวหน้าภาควิชาพืชสวน

วันที่ ๘ เดือน ๕ พ.ศ. ๕๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง : การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านคุณชูเกียรติ พันธุเณร
โดย : นางสาว จรรย์ยา แซ่ต่าง
: นางสาว ศิริรัตน์ แก้วชาติ
สาขาวิชา : พืชสวน
ภาควิชา : พืชสวน
คณะ : เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ศรายุทธ ผลโพธิ์

บทคัดย่อ

บ้านคุณชูเกียรติ พันธุเณร ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 13 หมู่ 10 หมู่บ้านเจริญพัฒนา ซอย 15 ถ.สายศรี ต. พัฒนานิคม อ. พัฒนานิคม จ. ลพบุรี มีเนื้อที่จัดสวน 105 ตารางเมตร ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาขั้นตอนการออกแบบ และนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง และเพื่อปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ให้เป็นพื้นที่พักผ่อน รวมทั้งทำกิจกรรมต่างๆ ตามความต้องการของเจ้าของบ้าน รวมทั้งช่วยเพิ่มความสวยงามของพื้นที่ ขั้นตอนการออกแบบประกอบด้วย 6 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสำรวจสถานที่ 2) การสัมภาษณ์เจ้าของสถานที่ 3) การออกแบบ 4) การประเมินราคา 5) ขั้นตอนการจัดสวน และ 6) การประเมินความพึงพอใจหลังการจัดสวน

ได้ทำการออกแบบปรับปรุงพื้นที่แบ่งเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้ ได้แก่ ส่วน A จะอยู่บริเวณหน้าบ้านเป็นสวนโชว์ ส่วน B เป็นส่วนข้างบ้านที่เชื่อมไปหลังบ้าน ส่วน C ทางเดินพักผ่อนในสวน และ ส่วน D เป็นสวนหย่อมประดับพื้นที่อยู่ติดกับลานซักล้าง จากการประเมินความพึงพอใจของเจ้าของบ้านที่ทำการศึกษาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านความสวยงาม เท่ากับ 2.94 และด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม เท่ากับ 3.10 ซึ่งอยู่ในระดับดีทั้งสองการประเมิน

Title : Landscape Improvement Design at the House of Mr.Chukeat Puntunane
By : Miss Jareeya Saetang
Miss Sirirut Kaewchat
Major : Horticulture
Department : Horticulture
Faculty : Agricultural Technology
Advisor : Dr. Sarayut Phonpho

Abstract

The house of Mr.Chukeat Puntunane is located on 13 Moo 10, Mooban Chareonpattana, Soi 15, Saitri Rd, Tambon Pattananikhom, Amphur Pattananikhom, Lopburi. The total area of this study is 105 square meters. The objectives of this project are to study the steps of landscaping and process of working, and to improve the area for doing various activities for recreation and relaxation. There are 6 steps of working; 1) site survey 2) client analysis 3) design 4) estimate 5) landscaping installation and 6) satisfaction evaluation.

The landscape improvement design can be divided into 4 parts; Part A is in front of the house, Part B is beside the house, Part C is relaxation area, and Part D is an ornamental garden beside washing area. The study of satisfaction evaluation of the owner composes of 2 parts; 1) the aesthetic evaluation and 2) function evaluation. The average score of aesthetic evaluation is 2.94 and the average score of function evaluation is 3.10 The satisfaction evaluation of two parts are good level.

คำนิยม

การจัดทำปัญหาพิเศษ เรื่องการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ บ้านคุณชูเกียรติ พันธุธร ทางผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ดร. ศราวุธ ผลโพธิ์ เป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสในการทำปัญหาพิเศษ ครั้งนี้ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังที่เกิดขึ้น จนทำให้สามารถประสบความสำเร็จและลุล่วงได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณครอบครัวพันธุธรที่ให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้านและสุดท้ายขอขอบพระคุณอาจารย์ และเพื่อนๆที่คอยเป็นกำลังและให้คำแนะนำดีๆเสมอมา

มีนาคม 2551

นางสาว จริย์ยา แซ่ต่าง

นางสาว ศิริรัตน์ แก้วชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญภาพ	ข
สารบัญตาราง	ค
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
การตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ	10
ผลการศึกษา	12
วิจารณ์	31
สรุป	32
เอกสารอ้างอิง	33
ภาคผนวก	34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 สภาพพื้นที่เดิมบริเวณหน้าบ้านทางทิศเหนือ	13
ภาพที่ 2 สภาพพื้นที่เดิมด้านข้างของบ้านทางทิศตะวันออก	13
ภาพที่ 3 สภาพพื้นที่เดิมด้านบริเวณหลังบ้านทางทิศใต้	13
ภาพที่ 4 แสดงการใช้วงกลมในการออกแบบ(Ballon Diagram)	16
ภาพที่ 5 แสดงการออกแบบผังพื้น(Master Plan)	17
ภาพที่ 6 แสดงภาพรูปด้าน (Elevation A)	18
ภาพที่ 7 แสดงภาพรูปด้าน (Elevation B)	19
ภาพที่ 8 แสดงภาพทัศนียภาพ (Perspective A)	20
ภาพที่ 9 แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้านก่อนทำการปรับปรุง	25
ภาพที่ 10 แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้านหลังทำการปรับปรุง	25
ภาพที่ 11 แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านทิศตะวันออกก่อนทำการปรับปรุง	26
ภาพที่ 12 แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านทิศตะวันออกหลังทำการปรับปรุง	26
ภาพที่ 13 แสดงพื้นที่บริเวณหลังบ้านก่อนทำการปรับปรุง	27
ภาพที่ 14 แสดงพื้นที่บริเวณหลังบ้านหลังทำการปรับปรุง	27
ภาพที่ 15 แสดงค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม	29
ภาพที่ 16 แสดงค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม	30

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าของบ้าน	14
ตารางที่ 2 ราคาพรรณไม้	22
ตารางที่ 3 ราคาวัสดุอุปกรณ์	23
ตารางที่ 4 ประเมินผลแสดงค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม	29
ตารางที่ 5 ประเมินผลแสดงค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ปัจจุบัน มนุษย์จะห่างไกลกับธรรมชาติมากขึ้นทุกวัน สาเหตุสำคัญน่าจะมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่นับวันจะรุคหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง และนี่เองเป็นผลทำให้มนุษย์ต้องอยู่ในสังคมที่ห่างไกลกับธรรมชาติมากขึ้นทุกวัน ชีวิตประจำวันต้องพบเจอกับมลพิษ ทั้งจากท่อไอเสียจากรถยนต์ โรงงานอุตสาหกรรม ฝุ่น ผง ควั่นและก๊าซพิษต่างๆ ส่งผลต่อทั้งสภาพจิตใจและสุขภาพร่างกาย สิ่งเหล่านี้เองทำให้มนุษย์เริ่มที่หันกลับมาองหาธรรมชาติกลับเป็นความต้องการที่จะคืนธรรมชาติมาไว้ใกล้ๆ ตัวมากกว่าที่จะออกไปแสวงหาธรรมชาติ การจัดสวนก็เป็นอีกหนทางหนึ่งในการคืนธรรมชาติเข้ามาใกล้ตัวมนุษย์ที่ส่วนมากมนุษย์เลือกการจัดสวนเพราะนอกจากจะเป็นการคืนธรรมชาติเข้ามาใกล้ตัวมนุษย์แล้วยังมีประโยชน์ต่อมนุษย์อีกนานัปการ ทั้งประโยชน์ทางด้านจิตใจและด้านสุขภาพร่างกาย รวมถึงประโยชน์ต่อสังคมด้วย (ชมรมพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับ , 2536)

การจัดสวนประดับเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านภูมิทัศน์ซึ่งปัจจุบันกำลังเป็นที่นิยมและมีผู้ให้ความสนใจกับงานด้านนี้กันมาก เพราะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีถูกทำลายลง ดังนั้นมนุษย์จึงพยายามหาสิ่งทดแทน โดยการปลูกต้นไม้หรือจัดสวนประดับตามบริเวณ อาคารและสถานที่ต่างๆ เช่น สวนสาธารณะ บ้านพักอาศัย บริษัท ห้างร้าน สำนักงาน ตลอดจนสถานที่ราชการต่างๆ การจัดภูมิทัศน์จึงเป็นการจัดสภาพแวดล้อม อันได้แก่ อาคารสิ่งก่อสร้าง ถนน ทางเข้า หินประดับหญ้า พรรณไม้และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม มีความผสมกลมกลืนซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงามน่าดู (ประเวศ , 2547)

สำหรับการจัดภูมิทัศน์ครั้งนี้เป็นการจัดแต่งพื้นที่บริเวณที่พักอาศัยให้เกิดความสวยงามน่าดู อีกทั้งเพื่อใช้เป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและประโยชน์ใช้สอยในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งก่อให้เกิดประสบการณ์และการเรียนรู้ในการจัดแต่งภูมิทัศน์ให้แก่ผู้จัดทำ เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการออกแบบและนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง เพื่อที่จะสามารถแก้ไข ปัญหาในพื้นที่ศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป
2. เพื่อปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ ให้เป็นพื้นที่พักผ่อน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความ ต้องการของเจ้าของบ้าน รวมทั้งช่วยเพิ่มความสวยงามของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

เหตุผลในการจัดสวน มนุษย์เกิดมาบนโลกนี้ ย่อมต้องการหรือประสบพบเห็นแต่ความสวยงาม จะเป็นสิ่งที่สวยงามตามธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ตาม เพราะความสวยงามก่อให้เกิดความพึงพอใจ ทำให้มนุษย์เกิดความสุขทางกาย ทางใจจึงมีความนิยมที่จะจัดสวนกันมากขึ้นเพื่อความ สุข ทางกาย และทางใจ และจำเป็นต้องมีการพัฒนาความต้องการทางสังคม ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบคือ 1) ร่างกาย 2) สมอง 3) จิตใจเพื่อพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ให้ตรงตามสังคม (สมจิต , 2535)

วัตถุประสงค์ทั่วไป (สมจิต , 2535)

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการจัดสวนประกอบด้วย 3 วัตถุประสงค์

1. การจัดสวนเพื่อประชาชน เป็นการจัดสวนเพื่อตอบสนอง หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาชน-บุคคล ความสะดวกสบายต่างๆภายในสวน เช่น ทางเดิน ศาลาพักผ่อน สระว่ายน้ำ ม้านั่ง และอื่นๆ โดยธรรมชาติของบุคคลต้องการสวนที่มีรั้วรอบ มีพืชพรรณทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และองค์ประกอบในการจัดสวน ในกรณีของพืชพรรณ บุคคลต้องการพืชพรรณหลายๆ ชนิด ไม้ยืนต้นเพื่อเป็นร่มเงาตามทางเดินเท้า ไม้พุ่มพืชคลุมดิน เพื่อให้ความเป็นอิสระ ชีตีสทาง ควบคุมทิศทางจราจร การจัดสวนเพื่อประชาชนมุ่งเน้นการเอื้ออำนวย ประโยชน์ทางร่างกาย
2. การจัดสวนเพื่อความสวยงาม การจัดสวนมุ่งด้านความ ทำให้เกิดความสุขทางด้านจิตใจ และอารมณ์ การจัดให้มีหลายๆบรรยากาศ มีมุมสงบ มุมก่อให้เกิดความประหลาดใจ การจัดมุ่งเน้นให้เกิดคุณค่า มีความลึกลับ เพื่อก่อให้เกิดคิด เช่น การจัดสวนมีบรรยากาศทุ่งโล่ง มีสระน้ำ ลำธาร หิน มุม น้ำตก น้ำพุ มุมดอกไม้ การจัดสวนเพื่อมุ่งเน้นการเอื้ออำนวยประโยชน์ทางด้านจิตใจ และอารมณ์
3. การจัดสวนเพื่อการทดลองในการศึกษาพืชพรรณใหม่ เป็นการจัดสวนโดยมุ่งเน้นการทดลอง การคัดเลือกพืชพันธุ์ใหม่ สายพันธุ์ เพื่อแสวงหาพืชพรรณที่เหมาะสม เพื่อใช้ประกอบในการจัดสวน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของการจัดสวนโดยมุ่งเน้นการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำไมจึงต้องมีการจัดสวน (เอี่ยมพร , 2527)

ตามประวัติศาสตร์การจัดสวนที่ผ่านมานั้น ทำให้ทราบถึงความจำเป็นและความสำคัญของสวน ที่มีต่อจิตใจและสภาพร่างกาย ของผู้ที่เป็นเจ้าของสถานที่ ดังนั้นการจัดสวนจึงมีประโยชน์หลายอย่างที่เป็นต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ จึงเป็นให้มีการจัดสวนขึ้น เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายต่างๆดังนี้

1. จัดสวนขึ้นเพื่อจะกันเสียงรบกวนจากถนนหรือเพื่อนบ้าน มักจะใช้พุ่มหนาหรือไม้ยืนต้น เช่น อโศกอินเดีย ,ชบา , เข็ม , ผกากรอง
2. เพื่อกรองฝุ่นละอองที่กระจายทั่ว ๆ ไปในอากาศ โดยเลือกใช้พรรณไม้ที่สามารถเก็บฝุ่นละอองได้มาก เช่นสนทะเล , สนประติพัทธ์
3. จัดแต่งบางตำแหน่งของสวนเพื่อปิดบังสภาพแวดล้อม ที่ไม่เหมาะสมของบริเวณใกล้เคียง เช่น บริเวณใกล้บ้านที่มีกองขยะ สวนและต้นไม้ จะช่วยกรองเชื้อโรค และปิดบังภาพไม่น่าดูได้
4. เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัว ป้องกันการลอบมองจากเพื่อนบ้าน เช่น ภายในบ้านมีสระว่ายน้ำ หรือมีมุมสงบส่วนตัว
5. เพื่อความสุขทางด้านจิตใจ เมื่อสภาพของสวนในบ้านมีสีเขียวสดสด มีร่มเงาของต้นไม้ มีบ่อน้ำ ลำธาร หรือมีน้ำตกจำลอง และทำให้ได้มีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ
6. เพื่อประโยชน์ในการใช้สอย เช่น ปลูกสวนครัว หรือปลูกไม้ผล
7. เพื่อการออกกำลังกาย โดยการวิ่งหรือเล่นเกมส่ต่าง ๆฝึกการปลูกเลี้ยงและดูแลต้นไม้

ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดสวน (สมจิต , 2535)

การจัดสวนในปัจจุบันได้รับความนิยมมาก เดิมมีการจัดตามวัง วัด สถานที่ราชการที่สำคัญ ในอนาคตการจัดสวนนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น ทั้งนี้เพราะการจัดสวนมีผลต่อสภาพจิตใจและร่างกายและความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์

ประโยชน์ของการจัดสวน

1. ทำให้พื้นที่ที่มีขอบเขต มีความปลอดภัย มีพืชพรรณที่งดงาม ตลอดจนร่มเงาของไม้ใหญ่ลด เสียงรบกวนจากภายนอก จากถนน ทำให้บริเวณภายในเงียบสงบ เช่น การปลูกต้นไม้ เป็นพุ่มหนาซ้อนเพราะต้นไม้สามารถกรองเสียงได้
2. ทำให้พื้นที่บริเวณสะอาดมีอากาศบริสุทธิ์ เช่น การทำสนามหญ้าเปิดกว้าง สนามหญ้าช่วยในการกรองฝุ่นละออง การกระจายเชื้อโรค ให้ความเย็นและอากาศบริสุทธิ์ทั่วบริเวณ
3. ทำให้มีพื้นที่เฉพาะเป็นสัดส่วน (Privacy) ทำให้เกิดความอิสระในการประกอบกิจกรรมมีมุมสงบส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีสถานที่ออกกำลัง เช่น สนามเด็กเล่น สนามสำหรับเล่นเกมส์ สระว่ายน้ำ
  5. เสริมบ้านหรืออาคารให้มีคุณค่า ทำให้บ้านหรืออาคารเด่นขึ้น น่าอยู่อาศัย
  6. มีพื้นที่ประกอบกิจกรรมอดิเรก เช่น พื้นที่ปลูกผักสวนครัว หรือสวนผลไม้ขนาดย่อม
- เพื่อการประหยัด การบริโภคพืชผักที่ปลอดภัย

7. จัดตกแต่งสวนหรือปลูกพืชพรรณ ปิดบังบางส่วนของพื้นที่ที่ไม่พึงประสงค์พื้นที่สกปรกที่ทิ้งขยะ

ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากการจัดสวน (เสรี , 2538)

1. เพิ่มความสวยงามและคุณค่าแก่อาคารบ้านเรือน เป็นที่เชิดหน้าชูตาเป็นสง่าราศีแก่บ้านของตนเอง
  2. ก่อให้เกิดความสะดวกและความสุข คือมีที่พักผ่อนหย่อนใจตามรสนิยม มีสนามให้เด็กได้วิ่งเล่นออกกำลังกาย
  3. เป็นการประหยัดและช่วยเศรษฐกิจ ภายในครอบครัว มีผลผลิตภายในบ้านไว้ใช้เอง อาทิ พืชผักสวนครัว ดอกไม้และผลไม้ ถ้ามีมากก็นำไปจำหน่ายทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น
  4. ทำให้ครอบครัวมีสุขภาพสมบูรณ์ เพราะได้ออกกำลังกายใน การทำงานเล็กๆ น้อย ในสวนซึ่งมีอากาศบริสุทธิ์
  5. ก่อให้เกิดความสงบสุข ภายในครอบครัวเกิดความใกล้ชิด เช่นพ่อแม่ช่วยกัน รดน้ำ ต้นไม้และช่วยกันขุดดิน เป็นการทำให้เด็กๆ รู้จักทำงานบ้าน และเกิดความรู้สึกรักธรรมชาติ
- การเลือกพรรณไม้ (เอี่ยมพร, 2527)

การเลือกพรรณไม้สำหรับการจัดสวนให้ถูกต้อง จะทำให้การจัด ตกแต่งและการดูแลรักษาสวนง่ายขึ้น สวนจะมีลักษณะสวยงามเมื่อมีต้นไม้ที่เหมาะสมกับสถานที่นั้น ซึ่งการเลือกชนิดของพรรณไม้ ต่าง ๆ ต้องทราบถึงรายละเอียดทั่วไป ดังนี้

อุณหภูมิ(Temperature)	- ต้นไม้ชอบอุณหภูมิสูง , กลาง หรือต่ำ
น้ำ (Water)	- ต้นไม้ต้องการน้ำค่อนข้างแห้ง หรือชื้นมาก
	- การระบายความชื้นในอากาศ
แสง(Light)	- ร่มทั้งวัน
	- แสงที่ผ่านการกรอง
	- แสงครึ่งวัน , ร่มครึ่งวัน
	- แดดเต็มวัน
ดิน (Soil)	- ดินที่อุดมสมบูรณ์
	- ดินทราย หรือหิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ดินเหนียว
- ดินที่เป็นกรด
- ดินที่เป็นด่าง ดินที่ปรุ้งพิเศษ

ขนาดของต้นไม้ (Height)

- ไม้คลุมดิน สูงไม่เกิน .38 เมตร
- ไม้พุ่มเตี้ย สูงประมาณ .90 เมตร
- ไม้พุ่มกลาง สูงประมาณ 1.80 เมตร
- ไม้พุ่มสูง สูงประมาณ 3.00 เมตร
- ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก(ไม้พุ่มสูง) 6.00 เมตร
- ไม้ยืนต้นขนาดกลาง 15.00 เมตร
- ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เกินกว่า 15 เมตรขึ้นไป
- ไม้เลื้อยทั่วไป 3.00 เมตร

การเจริญเติบโตของต้นไม้ (เอี่ยมพร,2527)

ขนาดของต้นไม้และการเจริญเติบโตจะแสดงให้เห็นชัดถึงลักษณะของต้นไม้ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ และการเปลี่ยนแปลงนี้ขึ้นอยู่กับที่อยู่อาศัย ซึ่งจำเป็นต้องทราบในการเลือก และจัดระยะต้นไม้โดยคิดถึงสภาพต้นไม้ในระยะ 5, 10, 15 หรือ 20 ปีข้างหน้า ก็เหมือนกับการปลูกไม้ดอกที่เราคาดไว้ว่าจะให้ดอกอีกกี่เดือนข้างหน้า แต่ไม้ยืนต้นกว่าจะให้ทรงพุ่มที่สวยงามนั้น ต้องใช้เวลานานปี ดังนั้นการวางแผนสำหรับต้นไม้จึง จำต้องคิดถึงการเจริญเติบโตของต้นไม้ด้วยว่าโตช้า, โตเร็ว หรือ ปานกลาง เพื่อจัดวางให้พอเหมาะ และหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงใหม่ภายหลัง การหาต้นไม้ที่มีขนาด โตมาก ๆ แล้วมีจำนวนจำกัด เพราะมีต้นไม้ย่อยชนิดที่ทนต่อการเคลื่อนย้ายได้ แต่ก็ควรมีบ้างจุดที่สำคัญในแปลนที่ใช้ต้นไม้ขนาดใหญ่ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับงบประมาณด้วย ควรปลูกต้นไม้เล็กจะดีกว่าเพราะจะเจริญเติบโตเร็วในเวลาไม่กี่ปี อีกทั้งไม่ชะงักการเจริญเติบโต เนื่องจากการเคลื่อนย้ายการปลูก

การเลือกรูปทรงของต้นไม้ (เอี่ยมพร,2527)

1. วิเคราะห์ลักษณะรูปทรงที่แท้จริง
2. เลือกชนิดของต้นไม้ที่มีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปตามที่เราต้องการ
3. ปรับสภาพแวดล้อมเพื่อที่จะบังคับต้นไม้ให้เป็นไปตามที่ต้องการ

การเลือกไม้ยืนต้น (เอี่ยมพร,2527)

ในการออกแบบสถานที่กว้างๆ นั้น มักจะใช้เป็นไม้หลักในการวางแผนเบื้องต้นโดยให้ประโยชน์ได้ทั้งให้ร่มเงา กรองเสียง กรองฝุ่น เป็นจุดสนใจในที่โล่ง เป็นฉาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่ควรพิจารณาในการเลือกใช้ไม้ยืนต้น คือ

1. เป็นพืชผลัดใบหรือไม่ผลัดใบ
2. รูปลักษณะตามธรรมชาติ
3. ความสูงเมื่อต้นไม้โตเต็มที่
4. ขนาดทรงพุ่ม
5. สีของดอกและฤดูกาลออกดอก
6. สีของใบและผิวสัมผัส
7. การเจริญเติบโต
8. คำแนะนำสำหรับต้นไม้แต่ละต้น

การเลือกไม้พุ่ม (เอี่ยมพร,2527)

เป็นไม้หลักที่ส่องรองจากไม้ยืนต้น เพื่อเป็นขอบเขต ทิศทาง หรือเน้นจุดสนใจต่าง

สิ่งที่ควรพิจารณาในการเลือกไม้พุ่ม

1. ขนาดของต้นไม้
2. รูปลักษณะตาม
3. ความสูง
4. ขนาดของทรงพุ่ม
5. สีของดอกและฤดูกาลออกดอก
6. สีของใบและผิวสัมผัส
7. การเจริญเติบโต
8. คำแนะนำสำหรับต้นไม้แต่ละต้น

การเลือกไม้เลื้อย (เอี่ยมพร,2527)

เป็นไม้ที่หน้าสนใจมาก ซึ่งนอกจากจะใช้ประโยชน์ได้หลายๆด้าน เช่นทำรั้ว หรือเป็นรั้วบังแดด กันลม กันฝุ่น ไม้เลื้อยยังมีลักษณะเด่น คือ ให้ความรู้สึกที่อ่อนช้อยและมีการเคลื่อนไหว ไม้เลื้อยส่วนใหญ่จะมีสีดอกที่สวยงามและมีกลิ่นหอม จึงช่วยให้บรรยากาศของสวนสวยงาม และมีเสน่ห์ยิ่งขึ้น

สิ่งที่ควรพิจารณาในการเลือกใช้พรรณไม้คือ

1. ขนาดของต้นไม้
2. สีดอกและฤดูกาลออกดอก
3. สีใบและผิวสัมผัส
4. การเจริญเติบโต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. คำแนะนำสำหรับต้นไม้แต่ละต้น

การเลือกไม้คลุมดิน (เอี่ยมพร, 2527)

ใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น ปกปิดผิวหน้าดิน ป้องกันการกัดเซาะพังทลาย

การเลือกไม้คลุมดินควรพิจารณาถึง

- 1 . ลักษณะของลำต้นว่าเป็นประเภทต้นเลื้อยหรือต้นตั้ง
- 2 . ความสูง
- 3 . สีดอกและฤดูกาลออกดอก
- 4 . สีใบและผิวสัมผัส
- 5 . ความทนต่อแสง
- 6 . การเจริญเติบโต
- 7 . คำแนะนำสำหรับต้นไม้แต่ละต้น

หลักจิตวิทยาในการออกแบบ (เอี่ยมพร , 2527)

การที่เราทราบถึงความต้องการหรือทราบถึงจิตใจส่วนใหญ่ของมนุษย์ จะทำให้เราออกแบบได้ดียิ่งขึ้น โดยออกแบบให้สิ่งนั้น ๆ ให้เป็นที่ชื่นชอบของประชาชนทั่วไปได้ โดยจะต้องทราบถึงจุดมุ่งหมายรวมทางด้านจิตใจของประชาชนทั่วไปก่อน

โดยทั่วไปแล้วมนุษย์มีปฏิกิริยาต่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ มนุษย์จะเดินถอยห่างจาก สิ่งกีดขวางกัน ระดับความสูง ไม่สวยงาม น่าเบื่อหน่าย ซ้ำซาก ไม่น่าสนใจ เห็นชัดเกินไป สิ่งหวงห้าม อันตราย ไม่เป็นระเบียบ น่าเกลียด

มนุษย์ต้องการเดินเข้าไปหา ตามทางเดินที่ง่ายกว่า ตามทางเดินที่มีเครื่องหมายไปยังสิ่งที่น่า สนใจ ไปยังสิ่งที่น่าตื่นเต้น ไปยังจุดมุ่งหมาย ไปยังสิ่งสวยงามไปเพื่อความรู้สึกสบาย ไปเพื่อการสำรวจหาความตื่นเต้น ไปยังสถานที่ทำให้สบายใจ ไปยังที่เป็นระเบียบ

มนุษย์มีความรู้สึกต่อสิ่งราบเรียบ เคลื่อนไหวง่ายกว่า อิศระกว่าเคลื่อนไหวปลอดภัยกว่า เปลี่ยนทิศทางง่ายกว่า สนใจในสิ่งแนวตั้ง

มนุษย์มีความรู้สึกต่อการลงที่ต่ำ ใช้ความพยายามน้อยลง ให้ความรู้สึกชุกชอน ชุกลง คุ่มครอง ถอยหลังไปยังยุคเริ่มแรก ทางลงให้ความรู้สึกทางเดียวกับแรงดึงดูด การเคลื่อนไหวไม่ ต้องใช้พลังงาน

มนุษย์มีความรู้สึกต่อการขึ้น ให้ระดับใหม่ รู้สึกตื่นเต้น การสร้างให้ความรู้สึกประสบความสำเร็จ ต่อแรงดึงดูดของโลก ให้ความรู้สึกเรื่อง ก้าวหน้าในชีวิต ให้ความรู้สึกทางด้านศาสนา ว่าเข้าไปใกล้พระเจ้า แบ่งแยกจากฝูงชน ให้ความรู้สึกเป็นผู้บังคับบัญชาสูงส่ง ขยายวิวกว้างขึ้น มองเห็นสิ่งที่น่าสนใจเหนือแปลน สัมผัสแสงแดดและท้องฟ้าอย่างเต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้แล้วมนุษย์ยังสนใจในอีกหลาย ๆ อย่าง ซึ่งเราควรจะออกแบบให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย เหล่านี้เป็นที่เรียกร่องจุดสนใจของมนุษย์ทั่วไปคือออกแบบให้มีชีวิต สวยงาม ใกล้เคียงสายตา จำเป็นเช่นห้อง พักผ่อนน่าตื่นเต้น น่าสงสัย แรงบันดาลใจ การมีเหตุผล ความกระตือรือร้น แปลกประหลาด หายาก ตกใจคุ้นเคยมีเสน่ห์ไม่เป็นธรรมชาติ การเปรียบเทียบ ประทับใจ มีประโยชน์ ความก้าวหน้า การศึกษา อันที่จริงแล้ว สิ่งเหล่านี้เป็นที่ทราบกันดีที่รู้ทั่วไปเพราะเป็นความรู้สึกร่วมของคนเพียงแต่แตกต่างกันออกไป ในฐานะที่เราออกแบบให้ผู้อื่น บางครั้งก็จำเป็นต้องเข้าใจ หรือ คาดหมายไว้ล่วงหน้า ซึ่งการคาดหมายจะง่ายเข้าถ้าทราบถึงความชอบ ความเกลียดชังของมนุษย์ทั่วไปและก็คงไม่มีกว่าที่กล่าวไปแล้ว นอกจากนี้เป็นกรณีพิเศษจริงๆ การทบทวนข้อมูลทำให้งานออกมาดี ช่วยให้การดำเนินงานง่ายขึ้น เพราะมีจุดมุ่งหมายอยู่ในงาน ทำงานที่ออกมาจะมีผลดี และก็ต้องถูกต้องตามความประสงค์ของเจ้าของสถานที่

ความสำเร็จของการจัดสวน (เสรี , 2538)

ความสำเร็จในการจัดสวนในบริเวณบ้านขึ้นอยู่กับความมุ่งหมาย และความพอใจของเจ้าของบ้านเป็นสำคัญ ถ้าเจ้าของบ้านเข้าใจในหลักของศิลปะก็ประสบความสำเร็จได้โดยง่าย ความพอใจ ของเจ้าของบ้านในการจัดสวนๆ หนึ่ง อาจไม่เป็นที่ถูกใจสำหรับคนอื่นก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่รสนิยมทัศนะหรือความพอใจของแต่ละคน ซึ่งอาจไม่เหมือนกันการจัดสวนที่จะประสบความสำเร็จและได้ผลดี จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอื่นๆ ที่เกี่ยวกับบ้างพอสมควร เช่น

1. ศิลปะในการตกแต่ง ต้องอาศัยความรู้ทางสถาปัตยกรรมหรือศิลปกรรมซึ่งผู้ที่เคยเรียนรู้ในเรื่องหลักศิลปะจะเข้าใจในเรื่องสัดส่วน และวัสดุที่จะใช้ปลูกหรือวางภายใน บริเวณสวนได้เป็น ได้เป็นอย่างดี ซึ่งง่ายต่อการดำเนินการ

2. ศิลปะในการเพาะปลูก อาจจะกล่าวได้ว่าต้องมีความรู้ทางพีชกรรมอย่างมาก เพราะเกือบ 90 เปอร์เซ็นต์ภายในบริเวณสวนคือต้นไม้ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องธรรมชาติของต้นไม้ ลักษณะรูปทรงและอัตราการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ เป็นอย่างดี เพื่อเลือกมาตกแต่งได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังต้องมีความรู้ทางการปลูก และการบำรุงรักษาอีกด้วย มีหลายคนไม่สามารถรักษาสภาพของต้นไม้ให้สมบูรณ์เหมือนเดิมได้ มีแต่จะทรุดโทรมไม่งามเหมือนในระยะแรก ๆ

3. ความรู้พิเศษอื่น ๆ ควรมีความรู้เกี่ยวกับงานช่าง เช่นช่าง ไม้ ช่างปูน ช่างไฟฟ้า เพื่อจัดทำสะพาน ม้านั่ง รั้ว สระน้ำ ลำธาร ทางเดิน ตลอดจนติดตั้งโคมไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างสวยงามภายในบริเวณสวน

อุปกรณ์และวิธีการ

1. อุปกรณ์

1. ตลับเมตร
2. เข็มทิศ
3. สมุดบันทึก
4. กล้องถ่ายรูป
5. กระดาษเขียนแบบ
6. อุปกรณ์ในการเขียนแบบ

2. วิธีการ

ขั้นตอนการออกแบบ (Design Process)

การออกแบบสวนต้องมีขั้นตอนในการออกแบบเพื่อที่ผู้ที่ออกแบบจะได้เข้าใจถึงสถานที่และจุดประสงค์ของเจ้าของบ้าน โดยมีหลักในการออกแบบเป็นขั้นตอนไป ซึ่งหลักการเหล่านี้ร่วมถึงการสำรวจสถานที่ การวิเคราะห์ข้อมูลจากเจ้าของบ้าน การสร้างแนวคิดในการจัดวาง การเขียนแปลนที่สมบูรณ์ และการเขียนทัศนียภาพ เพื่อเสนอต่อเจ้าของบ้าน โดยมีหลักการ 5 ขั้นตอนคือ

2.1 การสำรวจสถานที่ (Site Survey) เป็นการสำรวจสถานที่ที่จะทำการออกแบบจริง โดยหาข้อมูลให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่จำเป็นในการวางแผนจัดสวนได้แก่ ขนาด ทิศ ลม ดิน ระดับดินภูมิอากาศ พรรณไม้เดิม วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่างภายในบ้าน กับนอกบ้านกับภายนอกอาคาร หรือระหว่างตัวบ้านและสวนเพื่อหาจุดในสวนที่ภายในบ้านจะมองเห็น และชื่นชมความสวยงามจากธรรมชาติได้ และหาความสัมพันธ์จากภายนอกสู่ภายใน เช่น จัดต้นไม้เป็นฉากกั้นบางส่วนของสวน ที่ติดต่อกับห้องบางห้องที่ต้องการความเป็นส่วนตัว

2.2 การสัมภาษณ์เจ้าของสถานที่ (Client Analysis) คือการหาข้อมูลจากเจ้าของสถานที่โดยการสอบถาม สังเกต และพิจารณา อาจทำได้โดยการตั้งปัญหา สนทนาเรื่องความชอบและรสนิยม โดยทั่วไปของเจ้าของสถานที่ เช่น เจ้าของบ้านชอบดูแลสวน และมีเวลาให้กับการทำนุบำรุงต้นไม้มากน้อยแค่ไหน ชอบสวนแบบไหน สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างที่นักออกแบบต้องสอบถามเจ้าของบ้าน และยังมีอีกมากมายหลายอย่างที่จำเป็นต้องสอบถามเจ้าของบ้าน และมีอีกมากมายหลายอย่างที่ต้องสังเกตและจดจำเพื่อเป็นประโยชน์ในการออกแบบ เช่น รสนิยมเรื่องชนิดต้นไม้ นอกจากหัวหน้าครอบครัวแล้วต้องทราบถึง บทบาทของสมาชิก ทุกคนในครอบครัวด้วย และสิ่งสำคัญที่สุดที่ควรควรทราบ คือ เรื่องงบประมาณที่เจ้าของบ้านสามารถจ่ายได้ในการจัดสวนครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การออกแบบ (Design)

2.3.1 การใช่วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram) คือการนำเอาข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจสถานที่และสัมภาษณ์เจ้าของบ้านมาแยกออกเป็น ส่วน โดยเรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย แล้วเลือกเอาส่วนที่จำเป็นต้องมีภายในสวน โดยให้แต่ละส่วนเป็นวงกลม 1 อัน แล้วนำเอาวงกลมเหล่านี้ มาวางลงในแปลนจริงเพื่อหาความสัมพันธ์กันระหว่างแต่ละวงกลมและตัวบ้าน

2.3.2 มาตรฐานแปลน (Master Plan) เป็นแปลนที่สมบูรณ์แล้วได้เขียนถึง การออกแบบพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในเนื้อที่กว้างใหญ่ ซึ่งอาจมีเนื้อที่เป็นร้อยละ ไรก็ได้ส่วนมากมักจะใช้อัตราส่วน 1:2000

2.3.3 รูปด้าน (Elevation) การเขียนด้านแบบนี้จะขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้ออกแบบจะชี้ให้ผู้ดูในด้านใดที่คิดว่าน่าสนใจ โดยลากเส้นผ่านแปลนและแสดงทิศทางของรูปในแปลนก่อน แล้วนำมาเขียนสัดส่วนในแนวตั้งอีกครั้งหนึ่ง โดยถือจากระดับดินขึ้นไป

2.4 การประเมินราคา (Estimate) การประเมินราคาเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงสวนหรือจัดสวนใหม่ สำหรับเจ้าของสถานที่และนักออกแบบ เพราะเจ้าของสถานที่ที่ต้องการจะทราบราคา หรือค่าใช้จ่ายจริงในการจัดสวน โดยเจ้าของสถานที่ที่จะบอกถึงงบประมาณคร่าว ๆ ที่สามารถจ่ายได้ และวัตถุประสงค์ที่ต้องการ นักออกแบบจะช่วยออกแบบและคำนวณให้ค่าใช้จ่ายอยู่ในงบประมาณของเจ้าของสถานที่ที่ต้องการ โดยมีการตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงบางอย่างถ้าการประเมินราคาสูงกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ หรือเพิ่มการจัดสวนให้มากขึ้นเมื่องบประมาณเหลือ

2.5 ขั้นตอนการจัดสวน (Landscaping Installation) ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆดังนี้ การคัดเลือกพรรณไม้ (Getting Plant) การปรับที่ (Grading) การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่มและไม้คลุมดิน (Planting) การปูหญ้า (Lawn Installation) การปูทางเท้า (Laying Pavements) และการเก็บงานและส่งมอบงาน (Completed)

2.6 การประเมินความพอใจหลังการจัดสวน (Satisfaction Evaluation) หลังการจัดสวนเสร็จเรียบร้อยแล้วได้ออกแบบสอบถามเพื่อประเมินผลความพอใจของเจ้าของบ้านและสมาชิกครอบครัว โดยทำการประเมินความพึงพอใจ 2 ด้านคือ

2.6.1 การประเมินความพึงพอใจด้านความสวยงาม

2.6.2 การประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

ผลการศึกษา

1. ผลการสำรวจสถานที่ (Site Survey) ที่ตั้งและสภาพของพื้นที่

สวนในบ้านของคุณ ชูเกียรติ พันธุ์เฒ่า ที่หมู่บ้านเจริญพัฒนา ซอย 15 บ้านเลขที่ 13 ถนนสายตรี ตำบลพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยมีเนื้อที่ 105 ตารางเมตร สภาพพื้นที่โดยรอบบ้าน บริเวณทิศเหนือติดกับ ถนนหลักถวิ่งผ่านทิศใต้เป็นลานจอดรถได้ไว้ทิศตะวันออกติดกับถนนรวิ่งรอบบ้าน ทิศตะวันตกติดกับร้านค้า

สภาพพื้นที่เดิมของเจ้าของบ้านเป็นบ้านที่ทำการสร้างใหม่ ไม่มีต้นไม้เดิม และดินเดิมก็ไม่มีต้องทำการปรับพื้นที่ใหม่หมดทั้งหลัง โดยการถมดินใหม่และทำการกันขอบดินเพื่อป้องกันการไหลของดินที่ทำการถมเพื่อจัดสวน

สภาพของพื้นที่เดิมบริเวณหน้าบ้าน ทางด้านทิศเหนือ มีต้นไม้เก่าและกีดตัดทิ้งเพื่อทำการปรับพื้นที่ใหม่ โดยทำการถมที่บริเวณหน้าบ้านใหม่ (ภาพที่ 1)

สภาพของพื้นที่เดิมบริเวณทางด้านทิศตะวันออก ไม่มีต้นไม้เก่าเลยทำการถมดินปรับพื้นที่ใหม่ (ภาพที่ 2)

สภาพของพื้นที่เดิมทางด้านหลังบ้านทางด้านทิศใต้ ไม่มีต้นไม้เก่าต้องทำการปรับพื้นที่ใหม่ ดินสภาพที่ทำการถมใหม่ดินมีการจับตัวแข็งจึงต้องทำการใส่อินทรีย์เพื่อให้ ดินร่วนซุยขึ้น และทำให้การระบายน้ำได้ดีขึ้น และทำแนวกันดินไม่ให้ไหลออกมาเวลารดน้ำและพรรณไม้เดิมถูกตัดออกเพื่อทำการปรับพื้นที่ใหม่ (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 1. สภาพพื้นที่เดิมบริเวณด้านหน้าของบ้านทางทิศเหนือ

ภาพที่ 2. สภาพพื้นที่เดิมด้านข้างของบ้านทางทิศตะวันออก

ภาพที่ 3. สภาพพื้นที่เดิมด้านหลังบ้านทางทิศใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผลการสัมภาษณ์เจ้าของสถานที่ (Client Analysis) ผลการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านสามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1. แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าของสถานที่

บุคคลที่อยู่ในบ้าน	กิจกรรมและความชอบ	กิจกรรมตามความต้องการ
คุณ ชูเกียรติ พันธุ์เฒ่า (เจ้าของบ้าน)	-ไม่ค่อยมีเวลาดูเต๋นต้นไม้ -ชอบสวนที่ไม่รก -ชอบปาล์มในการตกแต่งสวน -ชอบต้นไม้ที่ไม่มีลักษณะทรงพุ่ม ที่ไม่รกรมาก	-มีสวนหย่อมหลังบ้านเพื่อไว้ เดินเล่นตอนเย็นยามว่าง

3. การออกแบบ (Design)

เป็นการกำหนดตำแหน่งของพรรณ ไม้และวัสดุต่างๆภายในบริเวณพื้นที่ๆต้องการจะสวน อาจะกำหนดจุดแบบคร่าวๆ โดยใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram) สัญลักษณ์ในการเขียนแบบ (Plan) หรือการเขียนรายละเอียด (Section)

3.1 การใช่วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram)

นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่และการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านมาเป็นแนวคิดในการออกแบบ จะแบ่งส่วนใหญ่ในการใช้ประโยชน์ได้ 4 ส่วนและจะสามารถคัดเลือกวางตำแหน่งวงกลมในแต่ละส่วนและแสดงทิศทางการสัญจรเชื่อมโยงวงกลมและกิจกรรมต่างๆ (ดังภาพที่ 4)

ส่วน A จะอยู่บริเวณหน้าบ้าน เป็นสวนหย่อมโห้หน้าบ้าน

ส่วน B เป็นส่วนต่อระหว่างหน้าบ้านกับข้างบ้าน ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออก เน้นการใช้ต้นไม้ปาล์มมาประดับ และไม้คลุมดินมาประดับเพื่อความสวยงาม

ส่วน C เป็นมุมพักผ่อน โดยมีทางเดินที่สามารถเดินเชื่อมต่อไปยัง ส่วน D

ส่วน D เป็นบริเวณหลังบ้านติดกับลานซักล้าง

3.2 การออกแบบผังพื้น (Plan)

ผังพื้น (Plan) ภายเส้นแสดงขอบเขตหรือลักษณะรายละเอียด เกี่ยวกับทิศทางและขนาดของสิ่งต่างๆภายในสวน โดยมองมาจากที่สูงเป็นภาพ 2 มิติ

Master Plan ผังที่สมบูรณ์ ครอบคลุมตำแหน่งอาคารและสิ่งก่อสร้างตลอดจนส่วนประกอบอื่นๆ โดยใช้สัญลักษณ์แทนพรรณไม้และวัสดุที่ใช้จัดสวน ส่วนมากจะเป็นพื้นที่กว้างๆ โดยนำเอา (Ballon Diagram) มาพัฒนาเป็น (Master Plan) แสดง (ดัง ภาพที่ 5)

จากการแบ่งพื้นที่ที่สามารถอธิบายลักษณะของกิจกรรมต่างๆ ได้ดังนี้

พื้นที่ส่วน A สวนหย่อมโห่บริเวณหน้าบ้าน ใช้ไม้จำพวก ซาซกเกี้ยนคัต และหางหงส์ เป็นไม้ประธานและใช้ไม้พุ่มและไม้คลุมดินประดับให้สวยงาม มีการนำเอาตุ๊กตาปั้นมาวางและใช้กรวดมาประดับบริเวณข้างๆตุ๊กตาเพื่อความสวยงาม และเป็นธรรมชาติ และได้ทำการย้ายชุดต้นไม้เก่าบริเวณหน้าบ้านออกเพื่อทำการปรับปรุงพื้นที่สวน ให้มีสภาพที่สวยงามขึ้น

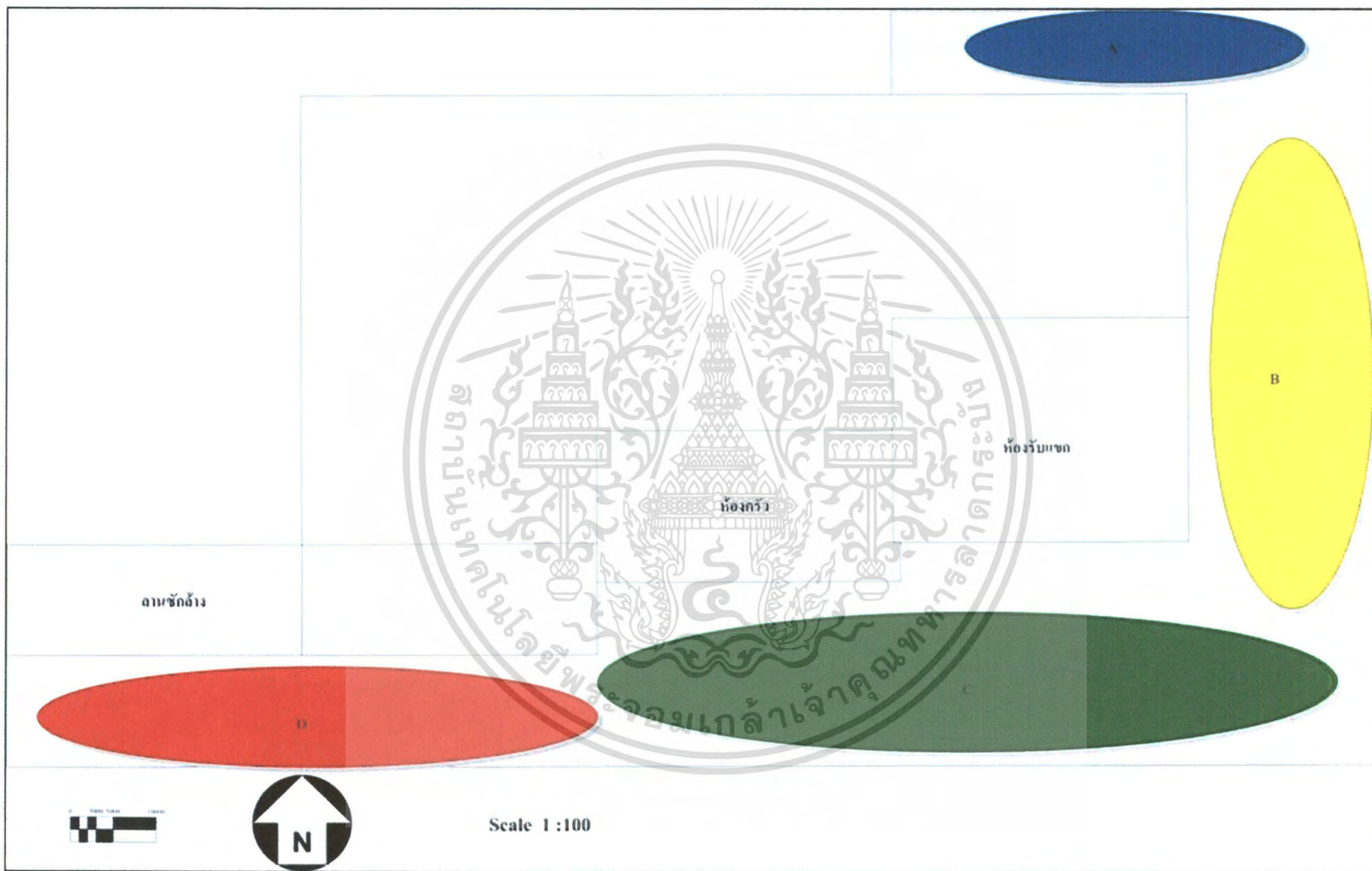
พื้นที่ส่วน B มีการปลูกต้นไม้ใหม่ทั้งหมด โดยใช้ป่าลุ่มมาประดับให้เกิดความสวยงามเป็นธรรมชาติและปลูกไม้คลุมดินเพื่อความสวยงาม

พื้นที่ส่วน C เป็นมุมที่ทำขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการพักผ่อนสายตา เป็นมุมที่มองออกมาจากห้องรับแขก และมีทางเดินที่เชื่อมไปยังส่วน D

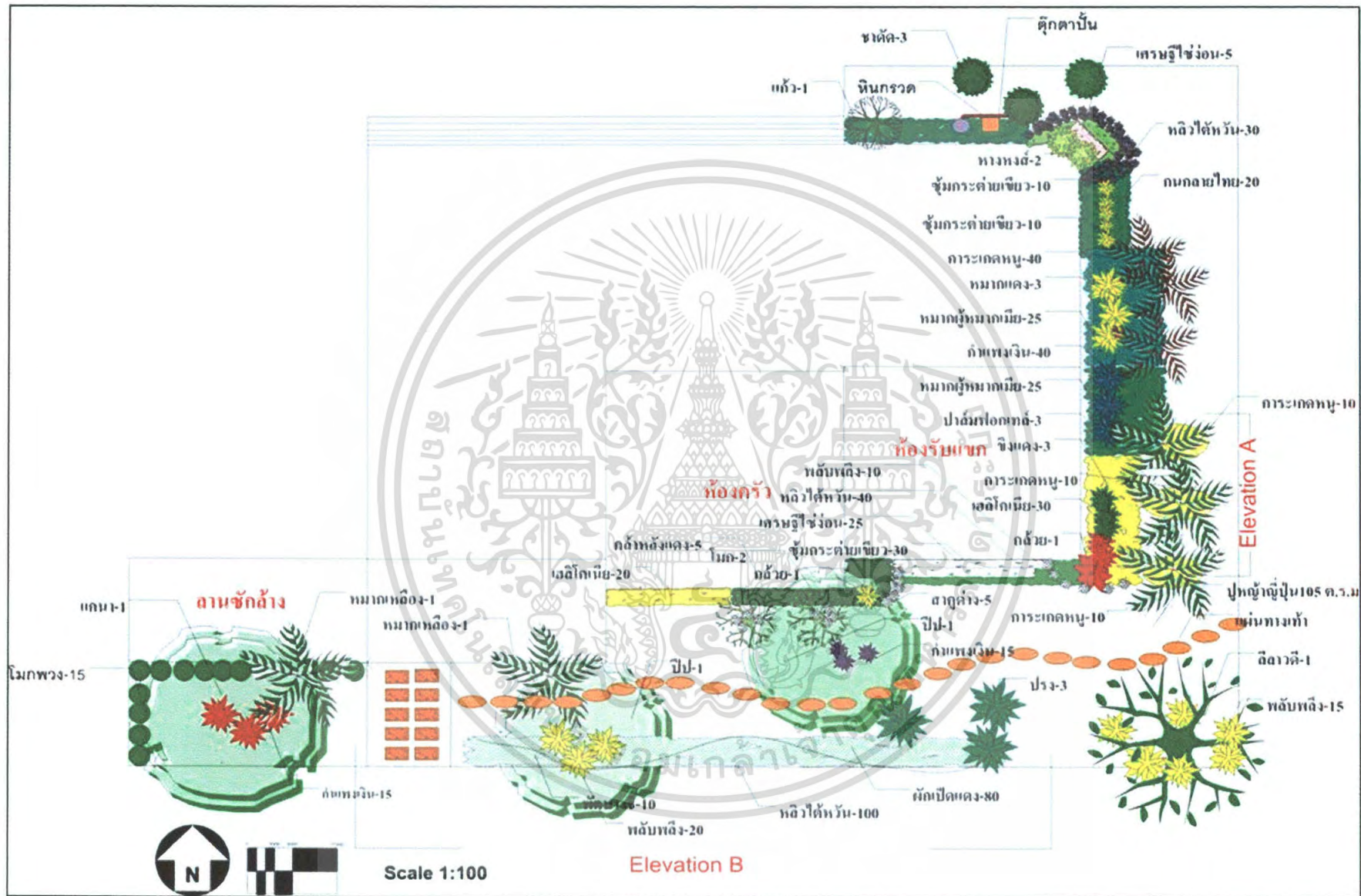
พื้นที่ส่วน D เป็นสวนหย่อมประดับพื้นที่อยู่ติดกับลานซักล้างและเป็นทางออกไปโรงรถ

3.3 การออกแบบแสดงรายละเอียด

จะแสดงให้เห็นถึงรูปด้าน (Elevation) ของสวนที่มาจากการปรับปรุงภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยเพื่อผู้อ่านแบบสามารถมองเห็นภาพ โดยรวมเมื่อเสร็จ และอ่านแบบเข้าใจ และภาพก่อนปฏิบัติจริงดังภาพที่ 6 และที่ 7 และแสดงให้เห็นถึง ทิศนียภาพ (Perspective) ที่ทำให้ผู้ดูสามารถเข้าใจได้มากที่สุดเพราะเป็นภาพที่เหมือนจริง และเป็นมุมมองต่างๆ (ดังภาพที่ 8)

ภาพที่ 4 Balloon Diagram

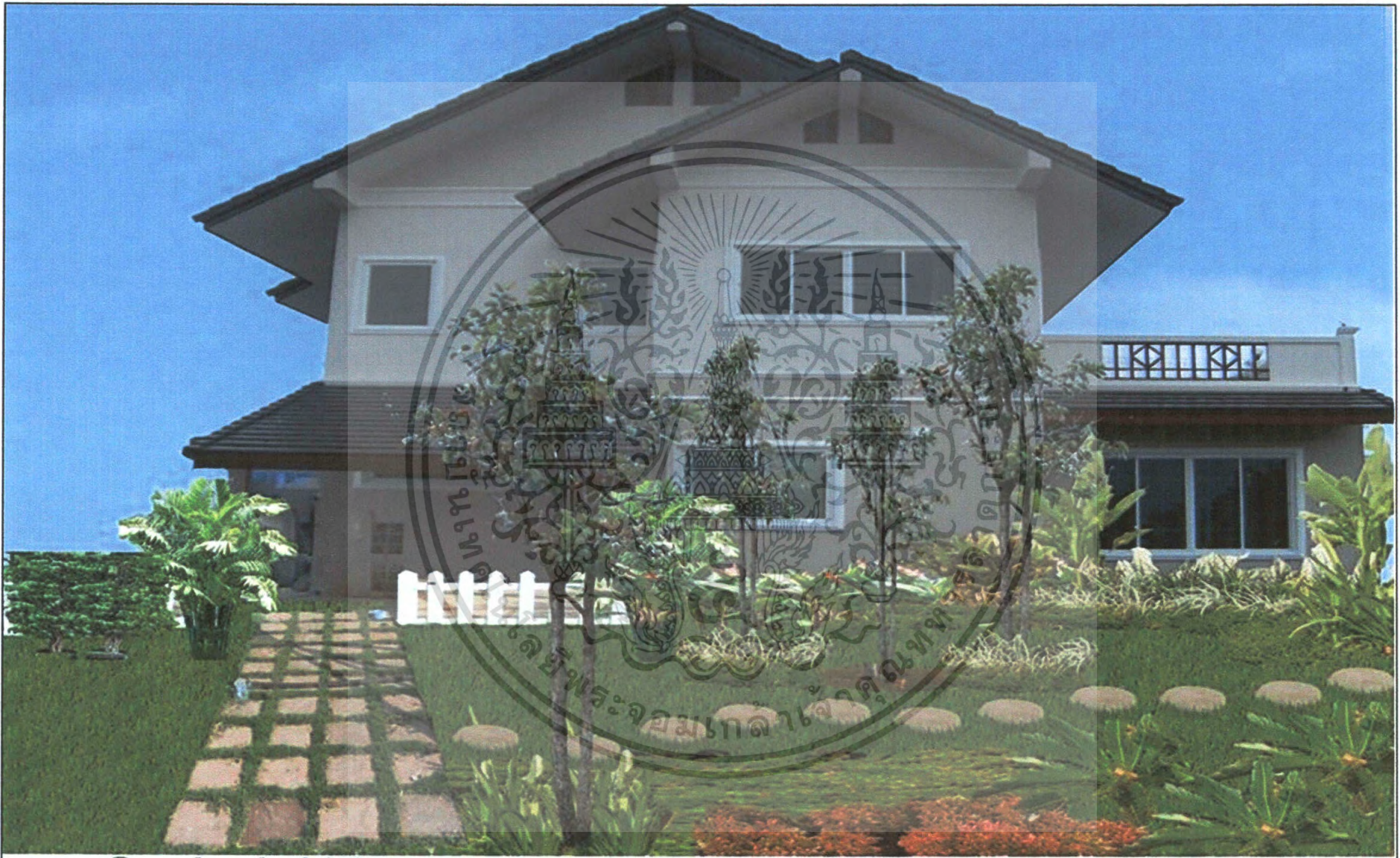
สำนักออกแบบสถาปัตย์
พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ภาพที่ 5 Master Plan

Scale 1:100

ภาพที่ 6 Elevation A

Scale 1:100

ภาพที่ 7 Elevation B

ภาพที่ 8 Perspective A

4. การประเมินราคา (Estimate)

การประเมินราคาเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงสวน หรือการจัดสวนใหม่ เพราะจะทำให้ทราบถึงราคาหรือค่าใช้จ่ายในการจัดสวน ซึ่งมีหลายขั้นตอนและทุกขั้นตอนต้องมีการประเมินราคาถึงค่าใช้จ่ายต่างๆเพื่อให้สวนสมบูรณ์ตามที่แบบแปลนแสดง โดยแสดงหัวข้อการประเมินราคาออกคั้ง (ตารางที่ 2 และ 3)

1. ราคาของพรรณไม้
2. ราคาของวัสดุและการก่อสร้างอื่นๆ
3. แรงงาน
4. กำไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ราคาของพรรณไม้

ลำดับ	ชนิดพรรณไม้	จำนวน (ต้น, กิ่ง)	ขนาด(สูง, เมตร) (กระถาง/ถุง, นิ้ว)	ราคาหน่วย ละ	รวม
1	ต้นแก้ว	1	50 ซม.	50	50
2	ชาคัต	3	12"	50	150
3	หมากผู้หมากเมีย(หางหงส์)	2	12"	100	200
4	ชุ้มกระด่ายเขียว	50	6"	25	1250
5	หลิวใต้หัว	200	4"	1.5	300
6	หมากแดง	3	3 ม.	400	1200
7	เศรษฐีไซ่ง่อน	30	6"	25	750
8	การะเกดหนู	70	4"	10	700
9	ปาล์มพอกเทล	3	4 ม.	200	600
10	หมากผู้หมากเมีย	50	6"	15	750
11	ผักเป็ดแดง"	100	4"	1.5	150
12	ปรงญี่ปุ่น	3	4"	250	750
13	ลีลาวดี	1	2 ม.	500	500
14	กนกฉายไทย	20	4"	4	80
15	กำแพงเงิน	70	4"	10	700
16	เฮลิโคเนีย	50	12"	5	250
17	คล้าหลังแดง	5	12"	100	500
18	กล้วยต่างประเทศ	2	12"	100	200
19	พลับพลึงหนู	50	6"	10	500
20	หมากเหลือง	2	1.5 ม.	150	300
21	โมกพวง	15	12"	70	1050
22	โมกซ้อน	2	4 ม.	150	300
23	แคนา	1	4 ม.	400	400
24	จิงแดง	3	12"	250	750
25	ปีป	2	4 ม.	400	800

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ราคาพรรณไม้ (ต่อ)

ลำดับ	ชนิดพรรณไม้	จำนวน (ต้น, ถู)	ขนาด (สูง, เมตร) (กระถาง, นิ้ว)	ราคาหน่วยละ	รวม
26	พืคนางซี	10	6"	10	100
27	สาकुค่าง	5	6"	80	400
รวมค่าพรรณไม้ทั้งหมด					13,480

ตารางที่ 3 ราคาวัสดุอุปกรณ์

รายการวัสดุอุปกรณ์	ราคา
แผ่นทางเท้าขนาด 40x40 cm. 40 แผ่น	1,200
แผ่นทางเท้าขนาด 30x30 cm. 23 แผ่น	690
คินผสม 60 ถู	2,000
รวมราคาค่าวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมด	3,890

ค่าแรงปลูกต้นไม้และติดตั้งวัสดุอื่นๆ	3,000	บาท
ค่าน้ำมันรถ	1,500	บาท
ค่าราคาพรรณไม้+ราคาค่าวัสดุอุปกรณ์+ค่าแรง+ค่ารถ	13,480+3,980+3,000+1,500	บาท
รวมราคาค่าปรับปรุงภูมิทัศน์	21,960	บาท

หมายเหตุ ราคาไม่รวมกำไรและค่าออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ขั้นตอนการจัดสวน (Landscaping Installation)

5.1 การคัดเลือกพรรณไม้ (Getting Plant) เป็นการสำรวจและหาแหล่งพรรณไม้ที่มีในแบบแหล่งต่างๆ โดยพยายามหาทั้งชนิดของต้นไม้ ขนาด รูปร่าง ให้เป็นไปตามแบบที่นำเสนอ เจ้าของบ้านและควรพยายามหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนต้นไม้จากแบบเดิมนอกจากจำเป็นจริงๆ เช่น ในกรณีที่ไม่สามารถจะหาต้นไม้ชนิดนั้นๆ ได้หรือมีแต่ไม่ได้ขนาดตามที่ต้องการ

5.2 การปรับพื้นที่ (Grading) การปรับพื้นที่อาจเริ่มจากการขุดล้อมต้นไม้ที่ต้องการจะย้าย ขุดต้นไม้ที่ไม่ต้องการออกจากพื้นที่ นำดินมาถมตรงบริเวณที่ขุดย้ายต้นไม้ออกให้เรียบตามระดับที่ต้องการ

5.3 การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่มและไม้คลุมดิน (Planting) ปลูกต้นไม้ใหญ่ก่อนโดยนำต้นไม้ไปไกลๆ ปากหลุมถอดกระถางหรือทุบออกเพื่อป้องกันการกระเทือนของราก และวางต้นไม้ลงในหลุมกลบดินให้แน่น ให้โคนต้นไม้เสมopak และปลูกไม้พุ่มและไม้คลุมดินตามแบบที่ได้เสนอเจ้าของบ้านไว้

5.4 การปูหญ้า (Lawn Installation) ก่อนจะเริ่มปูหญ้าปรับพื้นที่ให้เรียบร้อยอีกครั้ง เพื่อปรับระดับเรียบร้อยแล้ว ส่งทรายและหญ้า และมีดสำหรับตัดหญ้า ไม้สำหรับทุบหญ้าหรือลูกกลิ้งบดหญ้า หญ้าที่เลือกใช้

5.3 การปูทางเท้า (Laying Pavements) ควรปูทางเท้าหลังจากที่ได้ปูหญ้าเรียบร้อยแล้ว โดยดูจากแปลนถึงทิศทาง แล้วกำหนดแนวทางเท้าบนสนามหญ้าให้ถูกต้อง โดยใช้ปูนขาวโรยเป็นแนวทางตามแบบ เลือกวัสตุที่ทำทางเท้า ซึ่งมีทางเท้าสำเร็จรูปและทางเท้าที่ทำขึ้นโดยการลาดซีเมนต์ เมื่อเลือกวัสดุทางเท้าได้ก็ปูได้เลย ไม่ควรปูทางเท้าให้เสมอกับหญ้าเพราะต่อไปหญ้าจะสูงขึ้นอีกเล็กน้อยและทางเท้าจะจมลงเพราะมีคนเดินผ่านเสมอ จะทำให้ทางเท้าต่ำกว่าและน้ำจะท่วมทางเท้า หญ้าอาจเลื้อยคลุมทางเท้าได้

5.4 การเก็บงานและการส่งมอบงาน (Completed Work) หลังจากที่ได้ปลูกต้นไม้เสร็จสมบูรณ์ไปแล้วในช่วงระยะเวลา 1 เดือนก่อนส่งมอบงานต่อเจ้าของบ้าน ควรมีการดูแลการเจริญเติบโตของต้นไม้ โรคและแมลง และต้องตัดหญ้าสม่ำเสมอ ถ้ามีต้นไม้โคตตายหรือชำรุดเสียหายก็ควรเปลี่ยนให้ใหม่ให้เรียบร้อย ควรหาโอกาสสนทนากับเจ้าของบ้านเพื่ออธิบายให้เข้าใจถึงธรรมชาติของต้นไม้แต่ละชนิดรวมถึงอธิบายวิธีการดูแลสวนโดยทั่วไป ที่ควรทำหลังจากที่ได้ทำการจัดสวนเสร็จเรียบร้อยแล้วสามารถแสดงผลการจัด โดยได้เปรียบเทียบกับพื้นที่ก่อนจัด (ดังภาพที่ 9- 14)

ภาพที่ 9. แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้านก่อนทำการปรับปรุง

ภาพที่ 10. แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้านหลังทำการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11. แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านทิศตะวันออกก่อนทำการปรับปรุง

ภาพที่ 12. แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านทิศตะวันออกหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13. แสดงพื้นที่บริเวณหลังบ้านก่อนทำการปรับปรุง

ภาพที่ 14. แสดงพื้นที่บริเวณหลังบ้านหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การประเมินความพึงพอใจหลังการจัดสวน (Satisfaction Evaluation)

หลังการจัดสวนเรียบร้อยแล้ว ได้ออกแบบสอบถามเพื่อประเมินผลความพอใจของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวโดยนำมาประเมินผลเป็นตัวเลข และเขียนกราฟ เปรียบเทียบค่าความพอใจซึ่งแบ่งเป็น

- ค่าความพอใจด้านความสวยงาม (ตารางที่ 4 และภาพที่ 15)
- ค่าความพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม (ตารางที่ 5 และภาพที่ 16)

เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น

- 4 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ดี
- 2 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง ต้องแก้ไข

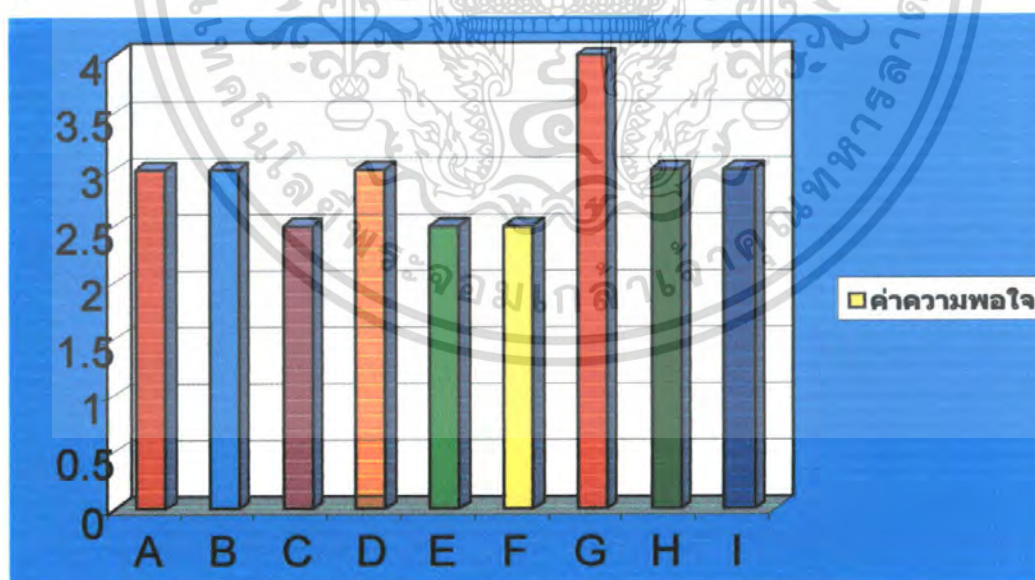

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ประเมินผลแสดงความพึงพอใจด้านความสวยงาม

รายการประเมิน	คุณชุกเกียรติ	คุณสุจิตรา	เฉลี่ย
ชนิดต้นไม้	3	3	3
การใช้สีสันทัน	3	3	3
รูปทรงต้นไม้	3	2	2.5
การใช้ไม้ใบ	3	3	3
การจัดกลุ่มต้นไม้	3	2	2.5
การใช้กรวด	2	3	2.5
วัสดุทางเดิน	4	4	4
จำนวนต้นไม้	3	3	3
การใช้ไม้ดอก	3	3	3
เฉลี่ยทั้งหมด			2.94

สรุป ผลการประเมินค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

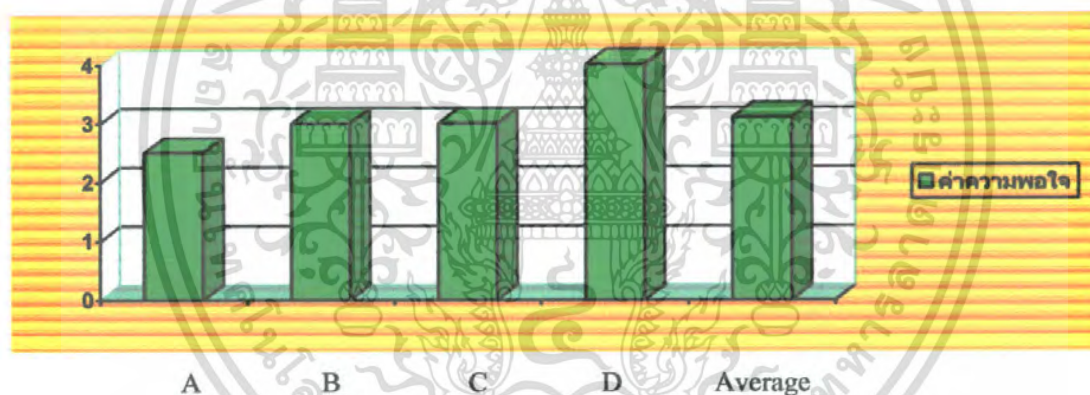
A=ชนิดต้นไม้ B= การใช้สีสันทัน C= รูปทรงต้นไม้ D=การใช้ไม้ดอก E=การใช้ใบไม้
 F=การจัดกลุ่มต้นไม้ G=การใช้กรวด H=วัสดุทางเดิน I=จำนวนต้นไม้
 ภาพที่ 15. แสดงค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ประเมินผลการแสดงค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

รายการประเมิน	คุณชุกเกียรติ	คุณสุจิตรา	เฉลี่ย
ไม้ประดับ	3	2	2.5
ต้นไม้ให้ร่มเงา	3	3	3
สนามหญ้า	3	3	3
ทางเดิน	4	4	4
เฉลี่ยทั้งหมด			3.1

สรุป ผลการประเมินค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

A=ไม้ประดับ B=ต้นไม้ให้ร่มเงา C=สนามหญ้า D=ทางเดิน

ภาพที่ 16. แสดงค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์

จากการศึกษาและปฏิบัติการออกแบบ รวมทั้งการจัดสวนครั้งนี้ ทำให้ผู้จัดทำ ได้เรียนรู้ถึง ขั้นตอนและวิธีการต่างๆ ในการจัดสวน ทั้งยังได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา ได้ใช้ประโยชน์ อย่างเต็มที่ เนื่องจากการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนจะมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย

การควบคุมการทำงานยังขาดประสิทธิภาพในการทำงาน แรงงานที่ทำงานขาดประสิทธิภาพในการทำงานต้องคอยสั่งงานเพราะผู้อ่านแบบยังไม่ชำนาญ ในการวางตำแหน่งต้นไม้ และการจัดวางต้นไม้ต้องดูความสวยงาม และอาจมีการเปลี่ยนแปลงแบบหน้างานได้ถ้างานออกมาไม่สวย

การจัดซื้อต้นไม้มีการจัดซื้อมากเกินไป เพราะผู้จัดทำยังขาดประสบการณ์ในการคำนวณจำนวนต้นไม้ที่นำมาใช้ในการจัดสวน และเนื่องจากงบประมาณในการจัดสวนในครั้งนี้มีงบประมาณที่จำกัด

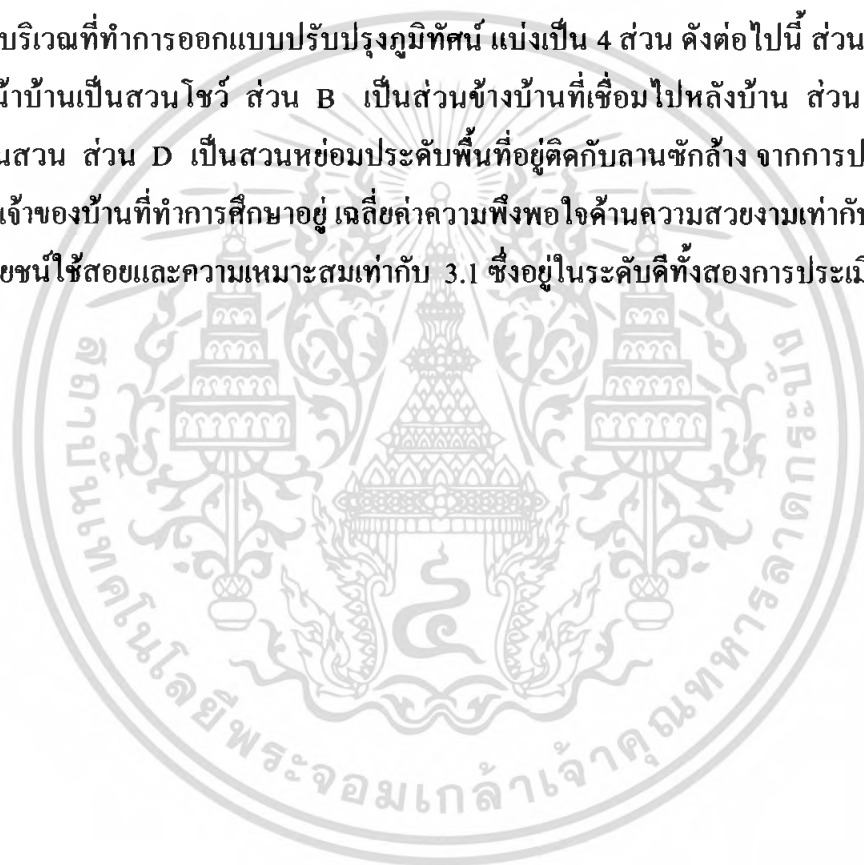
โดยปัญหาที่เกิดขึ้นผู้จัดทำก็ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ผลงานออกมาดีขึ้น ซึ่งผู้จัดทำก็จะนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ไปปรับปรุงการทำงานในโอกาสข้างหน้าต่อไป

นอกจากนี้ผู้จัดทำยังทำทราบถึงบทบาทหน้าที่ของนักจัดสวนได้อย่างแท้จริง ซึ่งในการออกแบบจัดสวนไม่ใช่เพียงแต่คำนึงถึงความสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่างภายใน และภายนอกบ้าน ประโยชน์ใช้สอยในกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการดูแลรักษาต้นไม้ เพื่อให้สถานที่แห่งนั้นเกิดความสวยงาม และใช้งานได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสร้างความพึงพอใจแก่เจ้าของบ้านให้ได้มากที่สุด

สรุป

การออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ บ้านคุณ ชูเกียรติ พันธุ์เณร ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) การสำรวจสถานที่ (Site Survey) 2) การสัมภาษณ์เจ้าของสถานที่ (Client Analysis) 3) การออกแบบ (Design) 4) การประเมินราคา (Estimate) 5) ขั้นตอนการจัดสวน (Landscaping Installation) และ 6) การประเมินความพึงพอใจหลังความพอใจหลังการจัดสวน (Satisfaction Evaluation)

บริเวณที่ทำการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้ ส่วน A จะอยู่บริเวณหน้าบ้านเป็นสวนโชว์ ส่วน B เป็นส่วนข้างบ้านที่เชื่อมไปหลังบ้าน ส่วน C ใช้เดินพักผ่อนในสวน ส่วน D เป็นสวนหย่อมประดับพื้นที่อยู่ติดกับลานซักล้าง จากการประเมินความพอใจของเจ้าของบ้านที่ทำการศึกษายู่ เฉลี่ยค่าความพึงพอใจด้านความสวยงามเท่ากับ 2.94 และด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสมเท่ากับ 3.1 ซึ่งอยู่ในระดับดีทั้งสองการประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ชมรมพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับ. 2536. คู่มือไม้ดอกไม้ประดับภายในอาคาร. สำนักพิมพ์ยูไนเต็คนู้ค. กรุงเทพฯ.
- ประเวศ ไชยวงศ์. 2547. การจัดสวนประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 5. เทคนิคพรีนติ้ง. กรุงเทพฯ.
- เสรี ทรัพย์สาร. 2538. การจัดสวนในบ้าน. คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- สมจิต โยชะกง. 2535. การวางผังและตกแต่งบริเวณ. อมรการพิมพ์. กรุงเทพฯ.
- อุไร จิรมงคลการ. 2537. คล้า (ไม้ใบไม้ประดับ). สำนักพิมพ์บ้านและสวน. กรุงเทพฯ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผักเป็ด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Alternanthera sessilis* DC.

ชื่อวงศ์ AMARANTHACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้ล้มลุก อายุหลายปี ลำต้นตั้งตรง สูง 10 – 20 cm. ใบ เดี่ยวเรียงตรงข้าม รูป 4 เหลี่ยม ขนมนเป็ยกปุ่น หรือรูปใบหอกกลับ กว้าง 0.5 – 1.5 cm ยาว 1 – 5 cm ดอก ดอกช่อรูปกระบอก หรือทรงกลมออกที่ซอกใบและปลายกิ่ง กลีบรวมสีขาวนวล ผล แห้งรูปคล้าย โล่ เมล็ดสีน้ำตาล

การะเกดหนู

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pandanus pygmaeus* Thouars

ชื่อวงศ์ : PANDANACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูง 30-60 ซม. แตกเป็นกอ ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับกันแน่น รูปขอบขนานแคบ ค่อนข้างรี เว้าแหลมไปหาปลายใบ โคนแผ่ออกเป็นกาบ ตามขอบใบและเส้นกลางใบทางด้านล่าง มีหนามเล็กๆ หนาแน่น ดอกแยกเพศ อยู่ต่างต้น ออกตามปลายยอด ดอกเล็ก มีจำนวนมากติดบนแกนของช่อ ไม่มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอก ช่อดอกเพศผู้ตั้งตรง มีกาบสีนวลหุ้ม กลิ่นหอม มีเกสรเพศผู้จำนวนมาก ช่อดอกเพศเมียตั้งตรง มีดอก 4-6 ดอก กาบรูปท้องเรือ ขอบจักฟันเลื่อยละเอียด ผลรูปรี ขนาดประมาณ 1.5 ซม. เมล็ดเล็ก

หลิวง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Salixbabylonica* L.

ชื่อวงศ์: SALICACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ต้นขนาดกลางสูง 10-15 เมตร เปลือกสีน้ำตาล เรือนยอดโปร่ง กิ่งก้านสีเขียวหรือน้ำตาลอ่อน ห้อยลู่ลง ใบ เดี่ยวรูปใบหอกแคบ ๆ ปลายใบและโคนใบแหลม ขอบใบเป็นจักละเอียดถี่ๆ ได้ใบสีเขียวอ่อน ดอก ไม่มีกลีบดอก ดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่แยกกันและแยกต้น ผล ถ้ำแก่สีแดงอมส้ม ต่อมน้ำมันเห็นชัด เมล็ด รูปไข่ ขนาด 5X 10 มม.มีขนเหนียว

แก้ว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Muraya paniculata*

ชื่อวงศ์ : RUTACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ในปัจจุบันแก้วจัดว่าเป็นไม้พุ่มที่ได้รับความนิยมมาก เพราะนอกจากจะมีดอกแล้ว ยังนำมาเป็นไม้พุ่มจัดสวนหรือปลูกทำแนวรั้วก็ได้ เนื่องจากแก้วสามารถที่จะแตกกิ่งก้าน ได้รวดเร็ว แก้วโตเต็มที่สูงประมาณ 5 เมตร ใบของแก้วจะหนาพองประมาณ มีสีเขียวเป็นมัน ใบจะรวมกันแผงละ 5-9 ใบ แต่ละใบยาวประมาณ 1-2 นิ้ว

ปีป

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Millingtonia hortensis* L.f.

ชื่อวงศ์ : Bignoniaceae

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูงประมาณ 5-10 เมตร ลำต้นตรง เปลือกมีสีเทาเข้มแตกเป็นร่องลึก มีช่องอากาศ รากเกิดเป็นหน่อ เจริญเป็นต้นใหม่ได้ ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก 3 ชั้น กว้าง 13-20 ซม. ยาว 16-26 ซม. ก้านใบยาว 3.5-6 ซม. ด้วใบประกอบด้วยแกนกกกลางยาว 13-19 ซม. มีใบย่อย 4-6 คู่ ใบย่อย 4-6 คู่ กว้าง 2.5-3 ซม. ยาว 4-5 ซม. มีรูปร่างเป็นรูปหอกแกมรูปไข่ ฐานใบรูปลิ้ม ขอบหยักเป็นซี่หยาบ ปลายเรียวแหลม เนื้อใบบางคล้ายกระดาษ กลิ่นขม คอกเป็นดอกช่อกระชุกแยกแขนง ยาว 10-25 ซม. ดอกย่อยประกอบด้วย กลีบเลี้ยง มีสีเขียว กว้างประมาณ 0.5 ซม. ยาวประมาณ 0.5 ซม. เชื่อมกันเป็นรูประฆังปลายตัด กลีบดอกมีสีขาว กลิ่นหอม กว้างประมาณ 0.5 ซม. ยาว 6-10 ซม. เชื่อมกันเป็นหลอดปากแคบ แยกเป็น 5 แฉก 3 แฉกรูปขอบขนาน 2 แฉกล่างค่อนข้างแหลม เกสรเพศผู้มีจำนวน 4 อัน สองคู่ยาวไม่เท่ากัน เกสรเพศเมียมีจำนวน 1 อัน อยู่เหนือวงกลีบ ออกดอกประมาณเดือนพฤศจิกายน - พฤษภาคม ผล เป็นผลแห้งแตก ลักษณะแบนยาวขอบขนาน มีเนื้อเมล็ดมีจำนวนมาเป็นแผ่นบางมีปีก

ปาล์มฟอกเทล

ชื่อพฤกษศาสตร์ : *Wodyetia bifurcate A.K. Irvine*

ชื่อวงศ์ : PALMAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ปาล์มหางหมาป่าเป็นปาล์มต้นเดี่ยว สูง 10-15 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 20-25 ซม. ต้นป่อง ใบเป็นพวง ใบย่อยออกเป็นกระจุก พูด้ายหางหมาป่า ช่อดอก ออกได้กอแผ่กระจายยาวประมาณ 0.50 เมตร ผล เป็นเมล็ดกลมรี ผลสุกสีแดง ยาว 5-6 ซม.

ตีนลาวดี

ชื่อพฤกษศาสตร์ : *Plumeria alba L.*

ชื่อวงศ์ : APOCYNACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นทมเป็นไม้ ต้นสูง 3-6 เมตร เปลือกสีเทาหุ้มหนา ทุกส่วนมียางขาว แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มมีสาขามาก ใบ เดี่ยว เรียงเวียนสลับถี่ ออกเป็นช่อตามซอกใบบริเวณปลายกิ่ง รูปใบหอกหรือใบหอกกลับ โคนใบและปลายใบแหลม หนาใหญ่ ดอก รูปกรวย กลีบบิด ปลายแยกเป็น 5 กลีบ บางพันธุ์ กลิ่นหอมเย็น ถ้าแห้งแล้วมีแต่ดอก ไม่มีใบ ดอกมีหลายสี เช่น สีขาว สีเหลือง ผล เป็นฝักคู่รูปยาวรี มีเมล็ดจำนวนมาก แบน มีปีก ออกดอกตลอดปี

หมากแดง

ชื่อพฤกษศาสตร์ : *Cryptostachys renda Blum*

ชื่อวงศ์ : PALMAE

หมากแดงเป็นปาล์มสกุลเดียวที่มีสีแดงบาดดา มีหน่อและแตกกอ กาบสีแดง ต้นสูงได้ถึง 4-5 เมตร ต้นตั้งตรง ข้อปล้องเห็นได้ชัด ต้นเรียบสีน้ำตาลอ่อน กาบใบที่ห่อต้นบริเวณยอดสีแดงสด ก้านใบหรือก้านทางใบสีแดงสด ทางใบโค้งลง ก้านทางใบสั้นประมาณ 0.50 เมตร ใบย่อยสีเขียว ยาวประมาณ 1 เมตร ช่อดอก ออกที่ข้อของต้นบริเวณใต้กาบใบ ช่อดอกยาว 30-60 ซม. สีแดง ผล เมื่อแก่ขนาดเท่าเมล็ดถั่วเขียว ผลสุกสีดำ การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ด ใช้หน่อขนาดเล็กชำในโคลน ประโยชน์ เป็นไม้ประดับ ถิ่นกำเนิด ภาคใต้ของไทยกับมาเลเซีย หมากแดงชอบที่ร่มรำไร ถ้าถูกแดดโดยตรงสีไม่แดงเข้ม และไม่เจริญเติบโต ไม่ชอบแล้ง

โมก

ชื่อพฤกษศาสตร์: *Wrightia religiosa Benth. ex Kurz*

ชื่อวงศ์ : APOCYNACEAE

โมกเป็นไม้พุ่ม สูง 2-5 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลแก่ มีจุดสีขาวทั่วไป ใบ เดี่ยว ออกเป็นคู่ตรงข้าม เป็นรูปไข่หรือเป็นรูปรี โคนและปลายแหลมหรือมน สีเขียวเป็นมัน ดอกช่อ เล็ก สีขาว โคนกลีบดอกเชื่อมกันเล็กน้อย กลีบดอก 5 กลีบ ออกดอกเป็นช่อสั้นตามปลายกิ่ง ช่อละ 5-7 ดอก กลิ่นหอมเวลาเย็นและกลางคืน ผล เป็นฝักคู่ ปลายโค้งเข้าหากัน เมื่อแก่แตกเป็น 2 ซีก เมล็ด จำนวนมาก มีขนสีขาวเป็นกระจุกที่ปลาย ออกดอกตลอด

พลับพลึง

ชื่อพฤกษศาสตร์: *Crinum asiaticum Linn.*

ชื่อวงศ์ : LILIACEAE

พลับพลึงเป็น ไม้ล้มลุก ขึ้นเป็นกอ มีหัวอยู่ใต้ดิน ต้นสมบูรณ์จะให้ใบที่สะอาด สวยงามมาก ต้นกลม มีความกว้างประมาณ 15 ซม. และยาวประมาณ 30 ซม. มีกาบหุ้มสีขาว หุ้มต้นตั้งแต่โคนตลอดไป ใบ ออกรอบๆ ต้น ใบแคบยาวเรียว อวบน้ำ ขอบใบเป็นคลื่น ส่วนที่เป็นกาบคลี่ออกเป็นใบสีเขียว ก่อนข้างหนา ปลายใบแหลม ใบยาวประมาณ 1 เมตร และกว้าง 10-15 ซม. ดอกช่อ พุ่งจากยอดเป็นช่อใหญ่ ตรงปลายเป็นกระจุกมี 12-40 ดอก เมื่อดอกยังอ่อนอยู่จะมีกาบเป็นสีเขียวอ่อนๆ หุ้มอยู่ 2 กาบ ก้านช่อดอกยาวประมาณ 90 ซม.ดอกยาวประมาณ 15 ซม. ดอกโต กลีบดอกสีขาว บางชนิดดอกสีแดง กลิ่นหอมเย็น บานทนทาน เกสรติดอยู่ที่หลอดดอกตอนโคน ปลายเกสรเรียวแหลมยาวสีแดง โคน สีขาว ผล เขียวอ่อน ผลค่อนข้างกลม

ขิงแดง

ชื่อพฤกษศาสตร์: *Zingiber officinale Roscoe*

ชื่อวงศ์ : ZINGIBERACEAE

ขิงแดงเป็น ไม้เนื้ออ่อน ต้น อยู่ใต้ดินเรียกว่าเหง้า ต้นสูง 50-100 ซม. เหง้ากลมและแบน เมื่อแก่เหง้ามีรสเผ็ดร้อนมาก เนื้อเหง้าสีอมเหลือง ต้นมีลักษณะเป็นข้อๆ เนื้อใบสีขาว หรือเหลืองอ่อน สูดจากข้อเป็นยอดหรือต้นเทียมเท่าแห่งดินสอคำ มีกาบ หรือ โคนใบหุ้ม ใบ เดี่ยว ออกสลับเป็น 2 แถว ก้านใบยาวหุ้มห่อลำต้น สีเขียว ยาวรูปหอก ฐานใบเรียวแหลม ขอบใบเรียบ กว้าง 2 ซม. ยาว 20 ซม.ดอกช่อ ออกรวมกันเป็นช่อจากต้นใต้ดิน ก้านช่อดอก ยาว 20 ซม. ทุกกาบสีเขียวปนแดง โค้งรับและปิดแน่นเมื่อดอกอ่อน กลีบดอกติดกันแน่น กลีบเลี้ยง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดกันเป็นหลอดยาว 1 ซม. ตรงปลาย แยกเป็น 3 กลีบ อ้วนน้ำและหลอดร่วงไว เมล็ด มี 3 พู ภายในเมล็ดสีดำหลายเมล็ด ผล รูปทรงกลม โคน แข็ง เส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม.

ชาคัค

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Ehretia microphylla* Lamk

ชื่อวงศ์ : EHRETIACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้พุ่ม สูงได้ถึง 2.5 เมตร แตกกิ่งก้านหนาแน่น ใบเดี่ยวเรียงสลับ มักออกเป็นกระจุกตาม กิ่งสั้น ๆ รูปไข่กลับแกม ปลายแยกเป็นพูแหลม 3-5 แฉก ปลายพุ่มมักเป็นคิงหนามอ่อน โคนใบ รูปลิ้ม หลังใบสีเขียวเข้มเป็นมันจรูขระเล็กน้อย ท้องใบสีเขียวอ่อน ดอกสีขาว ออกเป็นช่อ กระจุกตามซอกใบดอกย่อย 2-5 ดอก กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีเขียวอ่อน ค้านนอกมีขนยาว ประปราย โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเล็กน้อยเป็นรูปกรวย ปลายแยกเป็น 5 แฉก รูปสามเหลี่ยม แกม ปลายมน ผลรูปกลม สีส้มแดง

หมากผู้หมากเมีย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cordyline* sp.

ชื่อวงศ์ : LILIACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

หมากผู้หมากเมียเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดเล็กลักษณะเป็นพุ่ม ลำต้นมีความสูงประมาณ 1-3 เมตร ลำต้นมีขนาดเล็กกลม ลำต้นมีข้อถี่ ลำต้นมีสีน้ำตาลอ่อน ใบเป็นใบเดี่ยวออกตรงส่วนยอดของลำต้น แฉกใบตามข้อต้นใบเป็นรูปหอกปลายใบแหลมขอบใบเรียบและมีกาบใบหุ้มลำต้น ใบออกเรียงเป็นชั้นสลับกันขนาดใบและสีต้นจะแตกต่างกันตามชนิดพันธุ์ออกดอกเป็นช่อออกตรงส่วนยอดของลำต้น ปลายช่อดอกมีกลุ่มดอกเล็ก ๆ สีขาว ช่อหนึ่งจะมีช่อดอกย่อยประมาณ 5-10 ดอก

หมากเหลือง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Chrysalidocarpus lutescens*.

ชื่อวงศ์ : PALMAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

หมากเหลืองเป็นปาล์มที่มีหน่อเป็นกอขึ้นรวมกัน กอหนึ่งจะมีประมาณ 6 - 12 ต้น สูงประมาณ 25 - 30 ฟุต ลำต้นมีข้อปล้อง โกงังออกจากโคนกอ แลดูสวยงามยิ่ง ใบเป็นใบรูปขนนก ทางใบยาว 6 - 8 ฟุต กาบใบจะ ห่อหุ้มลำต้นไว้ หมากเหลืองเป็นปาล์มที่ได้รับความนิยม นำมาตกแต่งประดับประดาตามสถานที่เป็นอย่าง มาก เพราะความสวยงามและมีรูปร่างที่ไม่เล็กและก็ไม่ใหญ่จนเกินไป

ปรงญี่ปุ่น

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Cycas revoluta Thunb.*

ชื่อวงศ์ : CONVOLVULACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

มีลักษณะคล้าย ๆ กับต้นปาล์ม สูง 2-4 เมตร ลำต้นตรง และแตกกิ่งก้าน สาขาได้ในสภาพท้องถิ่นกำเนิด มีรากสะสมอาหารอ้วน และมีแป้งใช้รับประทานได้ ใบ โกงังลง ยาว 60-80 เซนติเมตร ใบเป็นขนนก และมีใบย่อยออกจากสองข้างเป็นจำนวนมาก และ โกงังลง ใบย่อยแถบแข็ง ปลายแหลม สีเขียวเข้มเป็นมัน ขอบใบมีขนเข้าหากกลางใบ แยกเพศคนละต้น จึงมีต้นตัวผู้ ตัวเมีย ไม่มีการติดผล

กนกลายไทย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Sanchezia speciosa Leonard*

ชื่อวงศ์ : POLYGOACEAE

ไม้พุ่มขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ใบมีขนาดใหญ่รูปรี ปลายใบแหลม ใบมีสีเขียวสด เส้นใบ มีสีเขียวเหลือง ตัดกับสีของผิวนใบเห็นเด่นชัด ขอบใบเป็นจักเล็กน้อย ออกดอกเป็นช่อ ดอกมี ลักษณะเป็นหลอดสีเหลืองทอง ปลายกลีบดอกบานเล็กน้อยกลีบเลี้ยงมีสีน้ำตาลแดง

แคนนา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Dolichandrone rpathacea Schum*

ชื่อวงศ์: Bignoniaceae

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ต้น เปลือกสีน้ำตาลใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก ออกตรงข้าม 3-5 คู่ มีใบที่ยอด 1 ใบ ดอก
ช่อแบบช่อกระจุก (raceme) บานตอนกลางคืน กลีบดอกติดกันเป็นท่อ ปลายขยายออกเป็นรูป
ระฆัง แยกเป็น 5 แฉก ขอบกลีบข่น ดอกสีขาวผลเป็นฝัก

เศรษฐีไซ่ง่อน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Ophiopogon Jaburan Lodd. Var. aggenteus vittatus Hort.*

ชื่อวงศ์: LILIACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้ล้มลุก ลำต้นเป็นเหง้าอยู่ใต้ดิน รากเหมือนแฟกหอม ก้านใบแผ่ออกเป็นกาบ โอบหุ้มลำ
ต้นแบบสลับ โคจรอบ ใบรูปแถบยาวเหมือนว่านเศรษฐีขจรทรัพย์ แต่ปลายใบไม่ขด ขนาด
กว้าง 1-2 ซม. ยาว 40-50 ซม. ปลายใบแหลม โคนใบแคบ ขอบใบเรียบเป็นเส้นสีขาว ด้านบน
เส้นกลางใบและเส้นใบเป็นร่องเล็กน้อย สีขาวหม่น แผ่นใบสีเขียว ด้านล่างเส้นกลางใบและ
เส้นใบนั้นมีสีเขียวสลับกับแผ่นใบที่มีสีขาวชัดเจน ดอกออกสีขาวชูก้านขึ้นสูงเทียมใบเห็นได้
ชัด

พุดนางซี

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Xyphidium caeruleum*

ชื่อวงศ์: HAEMODORACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์:

ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ใบ ใบเดี่ยวเรียงหุ้มซ้อน (equitant) ใบรูปดาบดอก ดอกช่อแบบกระจุก
(raceme) ออกที่ซอกใบ ความยาวของช่อดอกประมาณ 20-25 ซม. กลีบเลี้ยง 3 กลีบ สีเขียวอ่อน
กลีบดอก 3 กลีบ สีขาว

สาขาค่าง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Maranta arundinaceae* Linn. *Variegata*

ชื่อวงศ์ :

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้พุ่มเล็ก มีลำต้นลักษณะเป็นหัวใต้ดิน อาจสูงได้ถึง 1 ม. ใบรูปหอก พื้นใบสีเขียวเข้ม ค่างเป็น สีขาว ก้านใบยาวสีขาวออกดอกสีขาว ชอบแดดรำไรชอบความสูงในอากาศสูง การใช้สอย นิยมปลูกประดับในที่ร่ม ชมใบ

กำแพงเงิน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Dianella caerulea* Sims.

ชื่อวงศ์ : Lilaceae.

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้พุ่มสูง 50 - 70 ซม. ลำต้นเรียวเล็ก ใบเรียงถี่แน่น และแผ่ออกคล้ายพัด รูปแถบยาว โคนใบเป็นกาบหุ้มติดกันและหุ้มรอบต้น ใบยาว 30 - 60 ซม. สีเขียวเข้มอมเทา มีเส้นสีขาวแทรกอยู่ทั่วไป ชอบใบค่างเป็นแถบสีขาวนวล ช่อดอกยาวชูสูงขึ้นเป็นช่อแบบแขนง ดอกขนาดเล็ก กลีบดอกสีขาวอมม่วงปนเทา อับเรณูสีเหลืองสด ผลขนาดเล็กสีม่วงดำ ปลูกไว้ทั้งกลางแจ้ง และแสงรำไร

เฮลิโคเนีย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Heliconia psittacorum* L.f. x *H. spathocinata* Aristeguieta 'Gold Torch'

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ความสูงของต้นไม่เกิน 3 เมตร กาบรองดอก 4-8 อัน สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง กาบรองดอกช่วงล่างของช่อดอกมีสันและปลายสีเขียว แกนช่อดอกสีเหลืองทอง บริเวณโคนของแกนช่อดอกแต่ละอันจะมีสีแดงเล็กน้อย ดอกมีสีเหลืองทอง ปลายกลีบดอกเหลืองสีเขียวเล็กน้อย รังไข่ สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง ด้านโคนมีสีอ่อนกว่า

กล้วย

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Calathea X argyrophylla Hort.*

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นสูง 18-40 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 36-67 ซม. ใบรูปขอบขนานค่อนข้างเรียว กว้าง 8-10 ซม. ยาว 28-46 ซม. แผ่นใบบิดเบี้ยวและโค้งงอลง ใบด้านบนมีสีเขียวเข้มเหลือบเงิน เส้นกลางใบเป็นร่องสีเขียวอ่อน เส้นใบย่อยนูนขึ้นระหว่างเส้นใบย่อยจึงเป็นร่องสีเขียวอมเทา ใต้ใบมีสีม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเป็นคลื่นไม่เป็นระเบียบ ก้านใบสีเขียว เหลือบม่วงแดง ยาว 8-17 ซม. มีกาบใบแผ่หุ้มตลอดแนวก้าน รอยต่อกับแผ่นใบมีสีม่วงแดง

กล้วย

ชื่อพฤกษศาสตร์: *Musa hybrid L.*

ชื่อวงศ์: MUSACEAE

กล้วยเป็นไม้เนื้ออ่อน ต้นที่เห็นเกิดจากก้านหุ้มซ้อนกัน ต้นมีขนาดใหญ่และสูง 4-8 เมตร กาบใบชั้นในสีเขียวหรือชมพูอ่อน ใบเขียว เป็นแผ่นยาวประมาณ 1.50 เมตร กว้าง 40-60 ซม. เส้นของใบขนานกันแกนใบเห็นได้ชัดเจน ก้านใบยาวมากกว่า 30 ซม. ดอกห้อยย้อยลงมา ยาว 60-130 ซม. เป็นช่อยาว เมื่อปลูกได้ 8 เดือน ถึง 1 ปี เรียกว่า หัวปลี ตามช่อนั้นจะมีกาบหุ้ม ช่อสีแดงปนม่วงเป็นรูปกลมรี ยาว 15-30 ซม. ส่วนที่เป็นฐานดอกมีเกสรเพศเมีย ส่วนปลายมีเกสรเพศผู้ ช่อดอกที่เจริญเป็นผลนั้น เกสรเพศเมียและเกสรเพศผู้จะร่วงไป เมื่อดอกเจริญเป็นผล ซึ่งแต่ละผลมีก้าน โคนก้านติดกันเป็นแถว เรียกว่าหวีกล้วย สีเขียว ทั้งปลีไว้ 2-3 สัปดาห์ จึงตัดปลีออก กล้วยเครือหนึ่งมี 7-8 หวี แต่ละหวีมีกล้วยประมาณ 10 ลูก ออกเรียงลดหลั่นกันไป รูปร่างของผลขึ้นอยู่กับชนิดของต้น เมล็ด สีดำ ผนังหนาแข็ง ใช้เวลา 60-70 วัน จึงแก่พอที่จะรับประทานได้ต่อเมื่อมีสีเหลือง แต่ละต้นให้ผลครั้งเดียวเท่านั้น